

989.

Na osnovu člana 95. tačka 3. Ustava Crne Gore donosim

**UKAZ
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I
DOPUNAMA ZAKONA O SADNOM MATERIJALU**

Prolašavam **Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sadnom materijalu**, koji je donijela Skupština Crne Gore 25. saziva, na devetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2015. godini, dana 31. jula 2015. godine.

Broj: 01-742/2

Podgorica, 10. avgusta 2015. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 25. saziva, na devetoj sjednici prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2015. godini, dana 31. jula 2015. godine, donijela je

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SADNOM MATERIJALU**

Član 1

U Zakonu o sadnom materijalu („Službeni list RCG“, broj 28/06 i „Službeni list CG“, broj 61/11) u članu 1 riječ „hmelja“ zamjenjuje se riječju „povrća“, a riječi: „ljekovitog i aromatičnog“ zamjenjuju se riječima: „i drugog“.

Član 2

Član 2 mijenja se i glasi:

„Na proizvodnju, sertifikaciju, stavljanje u promet, uvoz i priznavanje sorti i podloga, shodno se primjenjuju zakoni kojima je uređena zdravstvena zaštita bilja, zaštita prirode, otpad i genetički modificovani organizmi.

Ovaj zakon ne primjenjuje se na:

- sadni materijal namijenjen izvozu;
- uzorke sadnog materijala koje privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik, koji se bavi ispitivanjem i oplemenjivanjem bilja, umnožava, prima ili dostavlja drugom pravnom licu, radi naučnih istraživanja i izvođenja eksperimenata u količinama koje služe za ogledne svrhe ili za banke biljnih gena;
- sadni materijal drugog bilja koji je proizveden u državi članici Evropske unije i stavlja se u promet u Crnoj Gori.“

Član 3

U članu 3 poslije tačke 2 dodaju se dvije nove tačke koje glase:

„2a) sertifikacija je postupak priznavanja proizvodnje sadnog materijala nakon sprovedene stručne kontrole;

2b) dobavljač je privredno društvo, preduzetnik, drugo pravno lice ili fizičko lice koje je registrovano za proizvodnju, promet na malo ili veliko i uvoz sadnog materijala;“.

Član 4

U članu 4 stav 1 poslije riječi: „sadnog materijala“ dodaju se riječi: „osim sadnog materijala koji se ne kategoriše“.

U stavu 2 poslije riječi „vrste“ dodaju se riječi: „sadni materijal koji se ne kategoriše“.

Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„U nedostatku sadnog materijala odgovarajuće kategorije, organ uprave nadležan za poslove sadnog materijala (u daljem tekstu: organ uprave), može odobriti proizvodnju i stavljanje u promet u tekućoj godini i niže kategorije iz sopstvene proizvodnje ukoliko su ispunjeni zdravstveni zahtjevi za bilje.“

Član 5

Član 5 mijenja se i glasi:

„Proizvodnjom sadnog materijala može da se bavi privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik (u daljem tekstu: proizvođač), koji je upisan u Registar proizvođača sadnog materijala (u daljem tekstu: Registar proizvođača).

Proizvodnjom sadnog materijala mogu se baviti privredna društva, odnosno druga pravna lica ili preduzetnici i fizička lica na osnovu zaključenog ugovora o saradnji sa proizvođačem, a sadni materijal proizveden u toj saradnji smatra se proizvodnjom proizvođača.

Lica iz stava 2 ovog člana dužna su da organu uprave dostave primjerak ugovora o saradnji sa proizvođačem radi upisa u evidenciju i sprovođenja stručne kontrole ili stručne kontrole pod nadzorom proizvodnje sadnog materijala.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, mali proizvođači sadnog materijala čija je proizvodnja i prodaja sadnog materijala namijenjena za prodaju i krajnju upotrebu licima na lokalnom tržištu koja nijesu profesionalno uključena u proizvodnju bilja (lokalni promet) pod uslovom da ne postoji rizik od širenja štetnih organizama, dužni su da prijave mjesto proizvodnje i prodaje, radi evidentiranja kod organa uprave.

Bliže uslove i kriterijume za određivanje malih proizvođača, lokalnog tržišta i način prijavljivanja mjesta proizvodnje i vođenja evidencije iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 6

U članu 6 stav 1 riječi: „nadležan za poslove sadnog materijala (u daljem tekstu: organ uprave)“ brišu se.

Član 7

U članu 7 stav 1 tačka 2 mijenja se i glasi:

„2) u radnom odnosu lice koje je odgovorno za proizvodnju sadnog materijala (u daljem tekstu: odgovorno lice), sa završenim VII nivoom, (podnivo VIII) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede (smjer: voćarsko-vinogradarski, ratarski, povrtarski, opšti, šumarski, pejzažne arhitekture ili bilo koji drugi smjer povezan sa biljnom proizvodnjom);“.

U stavu 2 tačka 3 poslije riječi „materijala“ dodaju se riječi: „koji će se proizvoditi“.

Tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) polazni sadni materijal (matična stabla).“

Član 8

U članu 9 stav 2 tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) ukupne količine sadnog materijala (primljenog, proizvedenog, prodatog i uništenog sadnog materijala);“.

Tačka 6a mijenja se i glasi:

„6a) naziv, sjedište odnosno ime i adresa, jedinstveni matični broj, poreski identifikacioni broj lica iz člana 5 stav 2 ovog zakona;“.

Tačka 7 briše se.

Član 9

U članu 14 stav 5 poslije riječi „lice“ dodaju se riječi: „mora da vrši stručnu kontrolu na način i u skladu sa propisanim metodama i“.

St. 7 i 8 brišu se.

Član 10

Član 15 mijenja se i glasi:

„Za pojedine poslove stručne kontrole iz člana 14 stav 1 ovog zakona, organ uprave može ovlastiti i registrovanog proizvođača za stručnu kontrolu sadnog materijala pod nadzorom nad vlastitom proizvodnjom (u daljem tekstu: stručna kontrola pod nadzorom), ako ispunjava propisane uslove u pogledu kadra i opreme.

Ukoliko se u toku sprovođenja stručne kontrole iz stava 1 ovog člana i člana 14 stav 2 ovog zakona utvrde nepravilnosti koje utiču na zdravstveno stanje i sortnost sadnog materijala organ uprave registrovanom proizvođaču oduzeće ovlašćenje.

Registrovani proizvođač iz stava 1 ovog člana, dužan je da vrši stručnu kontrolu u skladu sa metodama iz člana 14 stav 6 ovog zakona i da nakon izvršene stručne kontrole pod nadzorom, dostavi izvještaj organu uprave.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana, metode stručne kontrole pod nadzorom, sadržaj i način dostavljanja izvještaja propisuje Ministarstvo.“

Član 11

Član 18 mijenja se i glasi:

„Za sadni materijal koji se ne kategoriše izdaje se sertifikat o priznavanju proizvodnje, ako ispunjava minimalne uslove za kvalitet i zdravstveno stanje.

Minimalne uslove za kvalitet i zdravstveno stanje sadnog materijala iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 12

U članu 19 stav 7 poslije riječi „ugovorom“ dodaju se riječi: „zaključenim između proizvođača i ovlašćenog pravnog lica“.

Član 13

U članu 21 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana u prometu na malo iz originalnog pakovanja (snop sadnog materijala) može se vršiti prodaja manjih količina, pod uslovom da deklaracija na ambalaži ostaje uz ostatak originalnog pakovanja.“

U stavu 3 poslije riječi: „biljne vrste“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „male količine, pakovanje, izgled i sadržaj deklaracije i etikete za sadni materijal i za sadni materijal malih proizvođača i rok važenja deklaracije i etikete za pojedine biljne vrste“.

Dosadašnji stav 3 postaje stav 4.

Član 14

U članu 22 stav 1 mijenja se i glasi:

„Proizvođač sadnog materijala izdaje deklaracije, odnosno etikete i o tome sačinjava izvještaj koji podnosi organu uprave u roku od 15 dana od dana njihovog izdavanja.“

U stavu 2 poslije riječi „materijal“ dodaju se riječi: „prije stavljanja u promet“.

U stavu 4 zarez i riječi: „uz prisustvo predstavnika ovlašćenog pravnog lica“ brišu se.

U stavu 5 riječi: „ovlašćeno pravno lice“ zamjenjuju se riječju „proizvođač“.

Član 15

Član 24 mijenja se i glasi:

„Prometom sadnog materijala može da se bavi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako je upisan u Registar za promet sadnog materijala na veliko, odnosno u Registar za promet sadnog materijala na malo.

Prometom sadnog materijala na veliko može se baviti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako za poslove prometa ima u radnom odnosu lice sa završenim VII nivoom, (podnivo VII1) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede (smjer: voćarsko-vinogradarski, ratarski, povrtarski, opšti, šumarski, pejzažne arhitekture ili bilo koji drugi smjer povezan sa biljnom proizvodnjom) i objekat za skladištenje ili prodaju sadnog materijala.

Prometom sadnog materijala na malo može da se bavi privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako u svakom prodajnom objektu ima u radnom odnosu lice sa završenim IV nivoom, (podnivo IV1) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede (poljoprivredni, šumarski ili bilo koji drugi smjer biljne proizvodnje).

Prometom sadnog materijala ukrasnog bilja na malo (cvjećare) može se baviti privredno društvo, odnosno drugo pravno lice i preduzetnik, ako u svakom prodajnom objektu ima odgovorno lice sa završenim IV nivoom, (podnivo IV1) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede ili drugog sektora i dužan je da prijavi mjesto prodaje radi evidentiranja kod organa uprave.

Izuzetno od stava 3 ovog člana, prometom sadnog materijala, osim sadnog materijala voća i vinove loze, na pijaci, pokretnim i nepokretnim štandovima - tezgam, sajmovima, izložbama, ako su obezbijeđeni uslovi za očuvanje kvaliteta i zdravstvene zaštite bilja mogu se baviti mali proizvođači na lokalnom tržištu koji ispunjavaju uslove iz člana 5 stav 4 ovog zakona i koji su upisani u evidenciju organa uprave.

Registar za promet sadnog materijala na veliko, Registar za promet sadnog materijala na malo i evidenciju iz stava 5 ovog člana vodi organ uprave.

Registrovani proizvođači mogu vršiti prodaju sadnog materijala na mjestu proizvodnje.

Ispunjenost uslova iz st. 2, 3, 4 i 5 ovog člana utvrđuje organ uprave.

Upis u Registar za promet sadnog materijala na veliko i u Registar za promet sadnog materijala na malo vrši se na osnovu zahtjeva.

Privredna društva, odnosno druga pravna lica i preduzetnici koji su upisani u registre iz stava 1 ovog člana dužni su da svaku promjenu podataka upisanih u registar prijave organu uprave, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Podaci iz Registra za promet sadnog materijala na veliko i Registra za promet sadnog materijala na malo su javni.

Sadržaj i način vođenja Registra za promet sadnog materijala na veliko i Registra za promet sadnog materijala na malo i evidencije iz stava 5 ovog člana, sadržinu zahtjeva i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za upis u registre propisuje Ministarstvo.“

Član 16

U članu 28 stav 1 poslije riječi „skladište“ dodaje se zarez i riječi: „ako ispunjava uslove iz člana 24 stav 2 ovog zakona“.

Poslije stava 5 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Uvoznik koji nije upisan u Registar za promet sadnog materijala na veliko i u Registar za promet sadnog materijala na malo, dužan je da uvezni sadni materijal isporučuje samo licima upisanim u registre iz člana 24 ovog zakona i registrovanim proizvođačima.

Uvoznici upisani u registar iz stava 1 ovog člana dužni su da svaku promjenu podataka upisanih u registar prijave organu uprave, u roku od 15 dana od dana nastale promjene.“

U stavu 7 poslije riječi „zahtjeva“ dodaju se riječi: „i uslove za skladišta iz stava 1 ovog člana“.

Dosadašnji st. 6 i 7 postaju st. 8 i 9.

Član 17

U članu 30 stav 1 poslije riječi „fitosertifikat“ dodaju se riječi: „u skladu sa zakonom kojim je uređena zdravstvena zaštita bilja“.

Poslije stava 3 dodaju se četiri nova stava koja glase:

„Uvoznici sadnog materijala dužni su da uvoz pošiljke sadnog materijala prijave fitosanitarnom inspektoru na graničnom prelazu, radi pregleda.

Uvoz sadnog materijala može se vršiti preko graničnih prelaza na kojima je organizovan fitosanitarni pregled.

Za pregled pošiljki iz stava 4 ovog člana uvoznik plaća naknadu, koja je prihod budžeta Crne Gore.

Način prijave pošiljke sadnog materijala i visinu naknade iz stava 6 ovog člana propisuje Ministarstvo.“

Član 18

U članu 31 stav 3 briše se.

Dosadašnji stav 4 postaje stav 3.

Član 19

Član 59 mijenja se i glasi:

„4. Kontrolno ispitivanje sadnog materijala

Član 59

Sadni materijal koji se proizvodi i stavlja u promet podliježe kontrolnom ispitivanju, radi provjere metoda sertifikacije u postupku proizvodnje sadnog materijala.

Kontrolnim ispitivanjem sadnog materijala provjerava se sortnost (originalnost), genetička čistoća, zdravstveno stanje i drugi zahtjevi u pogledu kvaliteta sadnog materijala.

Kontrolna ispitivanja sadnog materijala vrši organ uprave prema godišnjem programu koji naročito sadrži opis i nosioce poslova i potrebna finansijska sredstva.

Za kontrolno ispitivanje sadnog materijala organ uprave može ovlastiti pravno lice iz člana 14 stav 2 ovog zakona.

Način vršenja kontrolnog ispitivanja, metode uzimanja uzoraka, procenat uzoraka sadnog materijala za kontrolna ispitivanja i godišnji program kontrolnih ispitivanja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Troškovi kontrolnog ispitivanja sadnog materijala finansiraju se iz budžeta Crne Gore.“

Član 20

U članu 61 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka, koja glasi:

„2a) stručnu kontrolu koju vrši ovlašćeno pravno lice i stručnu kontrolu pod nadzorom koji vrši registrovani proizvođač;“.

Član 21

Član 63 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) se bavi proizvodnjom sadnog materijala, a nije upisano u Registar proizvođača sadnog materijala (član 5 stav 1);

2) se bavi proizvodnjom sadnog materijala, a nema zaključen ugovor o saradnji sa proizvođačem (član 5 stav 2);

3) ne dostavi organu uprave primjerak ugovora o saradnji sa proizvođačem radi upisa u evidenciju i sprovođenja stručne kontrole proizvodnje sadnog materijala (član 5 stav 3);

4) ne prijavi mjesto proizvodnje i prodaje radi evidentiranja kod organa uprave (član 5 stav 4);

5) svaku promjenu uslova za obavljanje proizvodnje ne prijavi organu uprave, u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 7 stav 5);

6) ne vodi knjigu evidencije o proizvodnji sadnog materijala (član 9 stav 1);

7) nije podnio prijavu za vršenje stručne kontrole organu uprave (član 16);

8) stavi u promet sadni materijal koji ne odgovara deklariranoj vrsti i sorti, ako nije originalno pakovan i nema deklaraciju uz otpremnicu i etiketu na sadnicama pojedinačno ili u grupi (član 21 stav 1);

9) deklaracija i etiketa za uvezeni sadni materijal prije stavljanja u promet nije prevedena na crnogorski jezik (član 22 stav 2);

10) o izdatim deklaracijama, odnosno etiketama ne vodi evidenciju (član 22 stav 5);

11) se bavi prometom sadnog materijala, a nije upisan u Registar za promet sadnog materijala na veliko ili u Registar za promet sadnog materijala na malo (član 24 stav 1);

12) se bavi prometom na veliko, a za poslove prometa nema u radnom odnosu lice sa završenim VII nivoom, (podnivo VII1) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede (smjer: voćarsko-vinogradarski, ratarski, povrtarski, opšti, šumarski, pejzažne arhitekture ili bilo koji drugi smjer povezan sa biljnom proizvodnjom) i nema objekat za skladištenje ili prodaju sadnog materijala (član 24 stav 2);

13) se bavi prometom sadnog materijala na malo, a u svakom prodajnom objektu nema u radnom odnosu lice sa završenim IV nivoom, (podnivo IV1) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede (poljoprivredni, šumarski ili bilo koji drugi smjer biljne proizvodnje (član 24 stav 3);

14) se bavi prometom sadnog materijala ukrasnog bilja na malo (cvjećare), a u svakom prodajnom objektu nema odgovorno lice sa završenim IV nivoom, (podnivo IV1) nacionalnog okvira kvalifikacije iz sektora poljoprivrede ili drugog sektora i ne prijavi mjesto prodaje radi evidentiranja kod organa uprave (član 24 stav 4);

15) svaku promjenu podataka upisanih u registrene prijave organu uprave, u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 24 stav 10);

16) stavi u promet sadni materijal sorti ili podloga koje nijesu upisane u Registar sorti i podloga i nema sertifikat o priznavanju proizvodnje sadnog materijala (član 25);

17) sadni materijal u prometu ne skladišti i ne čuva na način i pod uslovima koji obezbjeđuju očuvanje njegovog kvaliteta (član 26 stav 1);

18) vrši promet sadnog materijala van prodajnog objekta (član 26 stav 2);

19) se bavi uvozom sadnog materijala, a nije upisan u Registar uvoznika (član 28 stav 1);

20) uvozi sadni materijal sorti ili podloga koje nijesu upisane u Registar sorti i podloga (član 28 stav 2);

21) stavi u promet sadni materijal sorti koje su brisane iz Registra sorti i podloga po isteku roka od tri godine od dana brisanja iz Registra sorti i podloga (član 52 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 1000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana, pored novčane kazne, može se izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.“

Član 22

Čl. 64 i 65 brišu se.

Član 23

Poslije člana 69a dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 69b

Od dana pristupanja Evropskoj uniji:

- dobavljači koji su registrovani u državi članici Evropske unije za proizvodnju, promet na malo i veliko i uvoz sadnog materijala smatraće se registrovanim u Crnoj Gori;
- o svim upisima i brisanjima iz Registra sorti i podloga, o organu uprave i ovlašćenim pravnim licima iz člana 14 st. 1 i 2 ovog zakona organ uprave obavještavaće Evropsku komisiju i države članice;
- sadni materijal koji je proizveden u državama članicama Evropske unije smatraće se da ispunjava zahtjeve utvrđene ovim zakonom;
- uvozom sadnog materijala smatraće se uvoz iz država koje nijesu članice Evropske unije (u daljem tekstu: treće zemlje);
- sorte sadnog materijala upisane u sortnu listu Evropske unije ili sortnu listu jedne od država članica Evropske unije smatraće se upisane u sortnu listu Crne Gore;
- stranim sortama iz člana 49 tačka 2 ovog zakona smatraće se sorte priznate od nadležnih organa država članica Evropske unije;
- prijavu za upis sorte u Registar sorti i podloga može podnijeti fizičko ili pravno lice koje ima stalno prebivalište ili sjedište u državi članici Evropske unije;
- fizičko ili pravno lice koje je registrovano za održavanje sorte kod nadležnog organa u državi članici Evropske unije, priznaje se kao održavalac sorte u smislu ovog zakona;
- uvoz sadnog materijala iz trećih zemalja može se vršiti na osnovu odobrenja nadležnog tijela Evropske unije;
- sadni materijal koji iz trećih zemalja uveze druga država članica Evropske unije na osnovu odobrenja iz alineje 9 ovog člana može se stavljati u promet u Crnoj Gori;
- kontrolna ispitivanja sadnog materijala iz člana 59 ovog zakona vršiće Evropska komisija;
- korišćenje genetski modifikovanog sadnog materijala na teritoriji Crne Gore zabraniće se na osnovu odobrenja nadležnog organa Evropske unije;
- proizvodnja i stavljanje u promet niže kategorije sadnog materijala iz člana 4 stav 3 ovog zakona vršiće se na osnovu odobrenja nadležnog organa Evropske unije;
- male količine iz člana 5 stav 4 ovog zakona određivaće Evropska komisija;
- o stavljanju u promet sadnog materijala iz trećih zemalja odlučivaće Evropska komisija.

Član 69c

Ministarstvo će Evropskoj komisiji dostavljati propise donijete na osnovu ovog zakona, omogućiti inspekcijske preglede i sprovođenje kontrolnih ispitivanja na sadnom materijalu”.

Član 24

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi član 73 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG“, broj 40/11).

Član 25

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 12-3/15-2/4

EPA 756 XXV

Podgorica, 31. jul 2015. godine

Skupština Crne Gore 25. saziva

Predsjednik,

Ranko Krivokapić, s.r.